

RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE

17439/12

(OR. en)

PRESSE 517

PR CO 73

PERSMEDEDELING

3210e zitting van de Raad

Algemene Zaken

Brussel, 11 december 2012

Voorzitter

mevrouw Erato KOZAKOU-MARKOULLIS
Minister van Buitenlandse Zaken van Cyprus

de heer Andreas MAVROYIANNIS
Viceminister bevoegd voor Europese Zaken, toegevoegd aan
de president

P E R S

Voornaamste resultaten van de Raadszitting

*De Raad heeft wijzigingen van het **statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie** besproken.*

*Het aantredende Ierse voorzitterschap heeft zijn plannen voor de uitvoering van het **Europees semester 2013** ontvouwd en de Commissie heeft haar **jaarlijkse groeianalyse** gepresenteerd.*

*De Raad heeft op basis van ontwerpconclusies de **bijeenkomst van de Europese Raad op 13 en 14 december** voorbereid en heeft kennis genomen van een geannoteerde ontwerpagenda van de buitengewone bijeenkomst van de Europese Raad op 7 en 8 februari.*

*De Raad heeft zijn **18-maandenprogramma** goedgekeurd, dat is opgesteld door de komende voorzitterschappen (het Ierse, het Litouwse en het Griekse voorzitterschap) en door de hoge vertegenwoordiger als voorzitter van de Raad Buitenlandse Zaken.*

*Voorts heeft de Raad **conclusies** aangenomen over de **uitbreiding** en het stabilisatie- en associatieproces voor de **Westelijke Balkan**.*

De Raad heeft zijn goedkeuring gehecht aan de volgende A-punten (d.w.z. punten die zonder debat worden goedgekeurd):

- een verordening tot vaststelling van **nieuwe veiligheids- en milieueisen** voor de typegoedkeuring van **motorfietsen** en andere motorvoertuigen van categorie L;*
- een verordening over het **op de markt brengen en het gebruik van precursoren voor explosieven**.*

INHOUD¹

DEELNEMERS	5
-------------------------	----------

BESPROKEN PUNTEN

EXTRA RECHTERS VOOR HET HOF VAN JUSTITIE	7
EUROPEES SEMESTER.....	8
VOORBEREIDING VAN DE BIJEENKOMST VAN DE EUROPESE RAAD IN DECEMBER.....	10
VOORBEREIDING VAN DE EUROPESE RAAD IN FEBRUARI	10
WERKPROGRAMMA – <i>openbare zitting</i>	10
UITBREIDING EN WESTELIJKE BALKAN	11

ANDERE GOEDGEKEURDE PUNTEN*ALGEMENE ZAKEN*

– Mariene en maritieme agenda voor groei en werkgelegenheid – <i>Raadsconclusies</i>	30
– Effectbeoordeling – wetgevingsproces van de EU	30

JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

– Het op de markt brengen en het gebruik van precursoren voor explosieven	31
– Nieuwe CBRNE-agenda.....	31

ONTWIKKELING

– Producten van oorsprong uit ACS-staten	32
--	----

¹

- Wanneer de Raad verklaringen, conclusies of resoluties heeft aangenomen, wordt dat in de titel van het betrokken punt vermeld. De aangenomen teksten staan tussen aanhalingstekens.
- De documenten waarvan het nummer in de tekst wordt genoemd, staan op de internetsite van de Raad <http://www.consilium.europa.eu>.
- Besluiten ten aanzien waarvan verklaringen voor de Raadsnotulen zijn afgelegd die beschikbaar zijn voor het publiek, zijn aangegeven met een asterisk; de tekst van de verklaringen staat op de bovengenoemde internetsite van de Raad en is ook verkrijgbaar bij de Persdienst.

HANDELSPOLITIEK

- Antidumpingmaatregelen – vetalcoholen uit India, Indonesië en Maleisië..... 32
- Antisubsidiemaatregelen – bio-ethanol uit de Verenigde Staten van Amerika 32
- Overeenkomst EU-Rusland inzake tariefcontingenten voor houtinvoer 32

INTERNE MARKT

- Motorfietsen – typegoedkeuring – nieuwe veiligheids- en milieueisen 33

GEZONDHEID

- Goedkeuring van kaliumdiacetaat als additief..... 33

ONDERZOEK

- Zwitserland – associatie met het Euratom-programma voor onderzoeksactiviteiten inzake kernenergie 34

BENOEMINGEN

- Comité van de Regio's..... 34

DEELNEMERS

Hoge vertegenwoordiger

mevrouw Catherine ASHTON

hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid

België:

de heer Didier REYNDERS

vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken

Bulgarije:

de heer Nickolay MLADENOV

minister van Buitenlandse Zaken

Tsjechië:

de heer Karel SCHWARZENBERG

eerste viceminister-president en minister van Buitenlandse Zaken

Denemarken:

de heer Nicolai WAMMEN

minister van Europese Zaken

Duitsland:

de heer Michael LINK

staatsminister, ministerie van Buitenlandse Zaken

Estland:

de heer Urmas PAET

minister van Buitenlandse Zaken

Ierland:

de heer Eamon GILMORE

mevrouw Lucinda CREIGHTON

viceminister-president (Tánaiste) en minister van Buitenlandse Zaken en Handel
onderminister toegevoegd aan de minister-president (Taoiseach) en bij het ministerie van Buitenlandse Zaken en Handel, belast met Europese Zaken

Griekenland:

de heer Dimitrios AVRAMOPOULOS

minister van Buitenlandse Zaken

Spanje:

de heer Iñigo MÉNDEZ DE VIGO Y MONTOJO

staatssecretaris voor de Europese Unie

Frankrijk:

de heer Bernard CAZENEUVE

minister onder de minister van Buitenlandse Zaken, belast met Europese Zaken

Italië:

de heer Enzo MOAVERO MILANESI

minister zonder portefeuille, bevoegd voor Europese Zaken

Cyprus:

mevrouw Erato KOZAKOU-MARCOULLIS

de heer Andreas MAVROYIANNIS

minister van Buitenlandse Zaken
viceminister bevoegd voor Europese Zaken, toegevoegd aan de president

Letland:

de heer Edgars RINKĒVIČS

minister van Buitenlandse Zaken

Litouwen:

de heer Vytautas LEŠKEVIČIUS

viceminister van Buitenlandse Zaken

Luxemburg:

de heer Jean ASSELBORN

viceminister-president, minister van Buitenlandse Zaken

Hongarije:

mevrouw Enikő GYŐRI

staatssecretaris, ministerie van Buitenlandse Zaken

Malta:

mevrouw Marlene BONNICI

permanent vertegenwoordiger

Nederland:

de heer Pieter de GOOIJER

permanent vertegenwoordiger

Oostenrijk:

de heer Reinhold LOPATKA

staatssecretaris, ministerie van Europese en Internationale Zaken

Polen :

de heer Piotr SERAFIN

staatssecretaris, ministerie van Buitenlandse Zaken

Portugal:

de heer Miguel MORAIS LEITÃO

staatssecretaris, toegevoegd aan de minister van
Buitenlandse Zaken, belast met Europese Zaken**Roemenië:**

de heer George CIAMBA

staatssecretaris

Slovenië:

de heer Igor SENČAR

staatssecretaris, ministerie van Buitenlandse Zaken

Slowakije:

de heer Ivan KORČOK

permanent vertegenwoordiger

Finland

de heer Alexander STUBB

minister van Europese Zaken en Buitenlandse Handel

Zweden:

mevrouw Birgitta OHLSSON

de heer Carl BILDT

minister van Europese Zaken

minister van Buitenlandse Zaken

Verenigd Koninkrijk:

de heer David LIDINGTON

onderminister van Buitenlandse Zaken en
Gemenebestzaken

.....

Commissie:

de heer Maroš ŠEFČOVIČ

de heer Štefan FÜLE

vicevoorzitter

lid

.....

De regering van de toetredende staat was als volgt vertegenwoordigd:

Kroatië:

de heer Vladimir DROBNJAK

permanent vertegenwoordiger

BESPROKEN PUNTEN

EXTRA RECHTERS VOOR HET HOF VAN JUSTITIE

De Raad heeft een voorstel besproken om het aantal rechters bij het Gerecht van de Europese Unie te verhogen, teneinde de doeltreffendheid van deze rechterlijke instantie te vergroten in het licht van de gestaag toenemende werklast.

Ter afsluiting van de bespreking heeft het voorzitterschap het Comité van permanente vertegenwoordigers verzocht toe te zien op de werkzaamheden aangaande de voorgestelde herschikking van het reglement voor de procesvoering van het Gerecht, ook met het oog op de verbetering van de efficiëntie. Daarna zal worden bezien of de bespreking van het voorstel voor extra rechters kan worden hervat.

In de afgelopen jaren is het Gerecht in een steeds groter aantal zaken aangezocht, als gevolg van de geleidelijke uitbreiding van zijn bevoegdheden. Derhalve is het aantal aanhangige zaken aanzienlijk toegenomen en is de duur van de procedures langer geworden.

Het voorstel om extra rechters te benoemen is in maart 2011 gedaan door het Hof van Justitie van de Europese Unie, in het kader van een ruimere hervorming om de doeltreffendheid te vergroten¹. Andere onderdelen van de hervorming zijn in juli 2012 goedgekeurd², maar wat de extra rechters betreft, is de Raad niet tot overeenstemming kunnen komen.

Een compromisvoorstel van het voorzitterschap voorziet in de benoeming van negen extra rechters, met een systeem van aanwijzing dat is gebaseerd op twee parallelle toerbeurtsystemen. De zes grotere lidstaten zouden vier extra rechters benoemen (ieder een rechter voor twee opeenvolgende termijnen), terwijl de overige lidstaten vijf extra rechters zouden benoemen (ieder een rechter voor één termijn). De regeling voorziet in een gefaseerde invoering en in een oplossing voor zetels die zouden vrijkomen, en bovendien zou de Raad zou het probleem van de efficiëntie en de kosten evalueren.

Het voorzitterschap zal het Gerecht ervan op de hoogte brengen dat nog geen overeenstemming kon worden bereikt over een verhoging van het aantal rechters, en dat de Raad ernaar uitziet zich over voorstellen voor een nieuw reglement voor de procesvoering van het Gerecht te beraden. Hij zal het Europees Parlement ervan in kennis stellen dat de Raad voornemens is de kwestie van de rechters pas na de goedkeuring van het nieuw reglement voor de procesvoering verder te bespreken.

---

¹ [8787/11](#)

² Verordening (EU, Euratom) nr. 741/2012, zie persmededeling [12880/12](#).

EUROPEES SEMESTER

Het aantredende Ierse voorzitterschap heeft zijn plannen voor de uitvoering van het Europees semester 2013 ontvouwd ([16833/12](#)), en de Commissie heeft haar jaarlijkse groeianalyse gepresenteerd ([16669/12](#) + [ADD 1](#) + [ADD 2](#)).

Het *Europees semester* houdt in dat het economisch, het begrotings- en het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten gedurende een termijn van zes maanden per jaar gelijktijdig wordt bewaakt:

- de Commissie voert een jaarlijkse groeianalyse uit;
- de Europese Raad geeft richtsnoeren voor het nationale beleid;
- de lidstaten dienen nationale hervormingsprogramma's (economisch en werkgelegenheidsbeleid) en stabiliteits- of convergentieprogramma's (begrotingsbeleid) in¹;
- na bekrachtiging door de Europese Raad stelt de Raad landenspecifieke aanbevelingen vast.

Het "tijdschema" van het Ierse voorzitterschap omvat de belangrijkste activiteiten van het Europees semester 2013 en de eerste aanwijzingen over de aandachtspunten voor de debatten. Doel van het tijdschema is ervoor te zorgen dat alle betrokken Raadsformaties en de voorbereidende instanties op een gecoördineerde en consequente wijze werken aan een gedegen voorbereiding van de bijeenkomsten van de Europese Raad in maart en juni.

Tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad op 14 en 15 maart 2013 zullen de voortgang met de uitvoering van de landenspecifieke aanbevelingen voor 2012 en de toezeggingen in het kader van het *Euro Plus-pact*² worden beoordeeld, en zullen aan de lidstaten richtsnoeren worden gegeven voor de stabiliteits- en convergentieprogramma's en de nationale hervormingsprogramma's voor 2013.

Het is de bedoeling dat de Europese Raad tijdens zijn bijeenkomst op 27 en 28 juni 2013 de nieuwe landenspecifieke aanbevelingen bekrachtigt.

---

¹ Lidstaten van de eurozone dienen stabiliteitsprogramma's in; lidstaten die niet tot de eurozone behoren, convergentieprogramma's.

² Het *Euro Plus-pact*, dat 23 lidstaten in maart 2011 hebben gesloten, beoogt de coördinatie van het economisch beleid tussen de lidstaten te versterken met als doel het concurrentievermogen te verbeteren en meer convergentie tot stand te brengen.

In de jaarlijkse groeianalyse worden prioritaire maatregelen geschetst die de lidstaten dienen te nemen om ervoor te zorgen dat hun beleid met het oog op duurzame economische groei beter wordt gecoördineerd en meer effect sorteert. Om het elan van de hervormingen aan te houden, beveelt de Commissie aan de aandacht toe te spitsen op de vijf prioriteiten die ook in de analyse van vorig jaar werden aangewezen:

- een gedifferentieerd, groeivriendelijk beleid van begrotingsconsolidatie voeren;
- de kredietverschaffing aan de economie normaliseren;
- groei en concurrentievermogen bevorderen;
- de werkloosheid en de sociale gevolgen van de crisis aanpakken;
- het overheidsapparaat moderniseren.

VOORBEREIDING VAN DE BIJENKOMST VAN DE EUROPESE RAAD IN DECEMBER

De Raad heeft zich gebogen over de ontwerpconclusies voor de bijeenkomst van de Europese Raad op 13 en 14 december, die de voorzitter van de Europese Raad samen met het voorzitterschap en de Commissie heeft opgesteld.

De Europese Raad zal de aandacht richten op:

- *economisch beleid*: met name de verdere ontwikkeling van de economische en monetaire unie;
- *diversen*: gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, uitbreiding van de EU en buitenlands beleid.

De Raad heeft in de zitting van 20 november een geannoteerde ontwerpagenda besproken ([15628/12](#)).

Tijdens de lunch hebben de ministers samen met de voorzitter van de Europese Raad, Herman Van Rompuy, van gedachten gewisseld over de ontwerpconclusies.

VOORBEREIDING VAN DE EUROPESE RAAD IN FEBRUARI

De Raad heeft een geannoteerde ontwerpagenda voor de bijeenkomst van de Europese Raad op 7 en 8 februari besproken, die door de voorzitter van de Europese Raad in samenwerking met het voorzitterschap en de Commissie is opgesteld ([15662/12](#)).

De bijeenkomst zal gewijd zijn aan handel en externe betrekkingen.

WERKPROGRAMMA – openbare zitting

De Raad heeft een 18-maandenprogramma goedgekeurd dat is opgesteld door de komende Ierse, Litouwse en Griekse voorzitterschappen en de hoge vertegenwoordiger, als voorzitter van de Raad Buitenlandse Zaken ([16994/12](#)).

UITBREIDING EN WESTELIJKE BALKAN

De Raad heeft de volgende conclusies aangenomen:

"UITBREIDINGSSTRATEGIE

1. In overeenstemming met de hernieuwde consensus inzake de uitbreiding waaraan de Europese Raad op 14 en 15 december 2006 zijn goedkeuring heeft gehecht en met de Raadsconclusies van 5 december 2011, verwelkomt de Raad de mededeling van de Commissie van 10 oktober 2012 "Uitbreidingsstrategie en voornaamste uitdagingen 2012-2013", de voortgangsverslagen over Turkije, IJsland, Montenegro, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Servië, Albanië en Bosnië en Herzegovina, het uitgebreide monitoringverslag over de stand van de voorbereidingen van Kroatië voor het lidmaatschap van de Europese Unie, neemt hij kennis van de haalbaarheidsstudie voor een stabilisatie- en associatieovereenkomst met Kosovo*, en neemt hij nota van de daarin vervatte conclusies en aanbevelingen.
2. Uitbreiding blijft een belangrijk beleidsgebied van de Europese Unie. Nu de Europese Unie voor belangrijke uitdagingen staat, blijft het uitbreidingsproces vrede, democratie en stabiliteit in Europa versterken en brengt het de EU in een betere positie om mondiale uitdagingen het hoofd te bieden en haar strategische belangen na te streven. Het vooruitzicht op toetreding is een motor voor politieke en economische hervormingen, maatschappelijke veranderingen, consolidatie van de rechtsstaat en nieuwe kansen voor burgers en ondernemingen in de Europese landen die deel willen uitmaken van het op gedeelde waarden gestoelde project voor een steeds nauwere unie tussen de volkeren van Europa. De toetreding van Kroatië op 1 juli 2013, onder voorbehoud van voltooiing van de bekrachtigingsprocedures, alsmede de start van toetredingsonderhandelingen met Montenegro en het toekennen van de status van kandidaat-lidstaat aan Servië zijn een duidelijk bewijs dat de EU zich aan haar beloften houdt wanneer aan de voorwaarden wordt voldaan, versterken het proces van verzoening in de Westelijke Balkan en maken duidelijk dat het uitbreidingsproces een transformatief en stabiliserend effect heeft dat zowel de EU als de regio in haar geheel ten goede komt.
3. De Raad herinnert aan de hernieuwde consensus inzake de uitbreiding en bevestigt opnieuw het belang van de samenhangende uitvoering ervan, die gebaseerd is op een consolidatie van de afspraken, het hanteren van eerlijke en consistente voorwaarden en betere communicatie, alsmede op het vermogen van de EU, op alle vlakken, om nieuwe leden op te nemen, waarbij elk land op zijn eigen merites wordt beoordeeld. Een geloofwaardig uitbreidingsbeleid is cruciaal voor het vasthouden van het momentum van de hervorming in de betrokken landen en de steun voor de uitbreiding van het publiek in de lidstaten. De Raad blijft eraan vasthouden dat er met het uitbreidingsproces vorderingen worden gemaakt op basis van de overeengekomen beginselen en conclusies.

---

* Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet, en is in overeenstemming met resolutie 1244/99 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

4. Het is essentieel dat de uitbreidingslanden de rechtsstaat en het democratisch bestuur versterken om dichter tot de EU te komen en later de verplichtingen van het EU-lidmaatschap volledig op zich te kunnen nemen. De Raad constateert tot zijn voldoening dat dankzij de nieuwe aanpak van de onderhandelingen over de rechterlijke macht en fundamentele rechten, en over justitie, vrijheid en veiligheid, die is ontsproten uit de ervaringen met vorige toetredingsonderhandelingen, thans rechtsstaatvraagstukken, waaronder de bestrijding van georganiseerde criminaliteit en corruptie, centraal staan in het uitbreidingsbeleid van de EU. In de nieuwe aanpak moeten bovengenoemde vraagstukken reeds vroeg in het uitbreidingsproces worden aangepakt, en wordt er andermaal op gewezen dat er in de loop van het onderhandelingsproces degelijke resultaten in de uitvoering van de hervormingen moeten worden behaald om ervoor te zorgen dat deze hervormingen duurzaam en blijvend zijn. De Raad herinnert eraan dat de nieuwe aanpak stimulansen en steun voor de kandidaat-lidstaten omvat, alsmede, waar nodig, corrigerende maatregelen. Er moet worden gezorgd voor een algemeen evenwicht in de voortgang van de onderhandelingen over de verschillende hoofdstukken. Het verheugt de Raad dat de nieuwe aanpak wordt toegepast in het onderhandelingskader voor Montenegro, dat tevens de basis vormt voor toekomstige onderhandelingsprocessen. Hij spreekt zijn voldoening uit over het feit dat de rechtsstaat nu stevig verankerd is in de kern van het toetredingsproces. De Raad verwelkomt tevens de samenwerking met Europol op dit gebied en de nauwere wisselwerking met de lidstaten, alsmede het voornemen van de Commissie om haar beoordelingen en rapportering aan de Raad inzake georganiseerde criminaliteit voor elk land van de Westelijke Balkan te intensiveren, op basis van specifieke bijdragen van Europol.
5. De Raad herinnert eraan dat problemen met de vrijheid van meningsuiting, zoals politieke inmenging in de media, in een aantal uitbreidingslanden een belangrijk punt van zorg blijft, en hij verzoekt de Commissie de ontwikkelingen op dit gebied van nabij te volgen. De Raad is ingenomen met het voornemen van de Commissie om aan deze problematiek voorrang te verlenen in het toetredingsproces, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de in de eerste helft van 2013 geplande conferentie "Speak Up!", waaraan media en het maatschappelijk middenveld uit de Westelijke Balkan en Turkije deelnemen. De Raad onderstreept hoe belangrijk het is dat het genot van alle mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot een minderheid behoren en zonder onderscheid ten aanzien van de seksuele gerichtheid of de genderidentiteit van personen, met inbegrip van het recht op vergadering, meningsuiting en vereniging, wordt beschermd en gewaarborgd, alsook dat er een klimaat van verdraagzaamheid wordt bevorderd. Voorts moet het werk betreffende verbetering van de sociale en economische integratie van kwetsbare groepen, onder wie de Roma, worden voortgezet, meer bepaald aan de hand van het EU-kader voor nationale strategieën inzake de integratie van de Roma.

6. Ook de uitbreidingslanden worden getroffen door de wereldwijde economische en financiële crisis die heeft aangetoond hoezeer de nationale economieën binnen en buiten de EU met elkaar zijn verweven. De Raad wijst er in dit verband op dat het economisch herstel moet worden versterkt en dat de EU deze landen wil blijven helpen met beleidsadvies en financiële steun. Verdere inspanningen met het oog op structurele hervorming, budgettaire consolidatie en EU-gerelateerde hervormingen, zoals het onderschrijven van de Europa 2020-strategie, zouden dit herstel en deze groei moeten bespoedigen, en deze landen moeten helpen zich voor te bereiden op de nieuwe toezichtsprocedures van de economische en monetaire unie. Gelet op de ingrijpende wijzigingen in de economische governance die thans in de EU worden doorgevoerd, en op het reeds hoge niveau van economische integratie van de uitbreidingslanden met de EU, zal de Unie deze landen verder in kennis stellen van en betrekken bij de veranderende economische governance in de EU. De Raad verwelkomt het voornemen van de Commissie om het economische toezicht op de uitbreidingslanden geleidelijk aan te passen. Het verheugt de Raad tevens dat de Commissie van plan is een beroep te doen op het investeringskader voor de Westelijke Balkan om investeringen in de regio te helpen voorbereiden en te ondersteunen.
7. De Raad herhaalt dat regionale samenwerking en goed nabuurschap cruciale onderdelen van het uitbreidingsproces blijven. Zij dragen bij tot welvaart, stabiliteit en verzoening en scheppen een gunstig klimaat om onopgeloste bilaterale kwesties aan te pakken en de erfenissen van het verleden te verwerken. De Raad spoort alle betrokken partijen aan om bilaterale vraagstukken waarvoor de EU niet bevoegd is en/of waarvoor er geen contractuele verplichtingen ten aanzien van de EU bestaan, in een constructieve geest, zo spoedig mogelijk en met inachtneming van de algemene belangen en waarden van de EU aan te pakken.
8. De Raad neemt nota van de lopende werkzaamheden voor een nieuw instrument voor pretoetredingssteun (IPA), dat het nieuwe kader zal vormen voor het verlenen van pretoetredingsbijstand in het meerjarig financieel kader 2014-2020. Hij is het eens met het streven van de Commissie om de financiële bijstand meer af te stemmen op de beleidsprioriteiten voor elk uitbreidingsland, waaronder het versterken van de democratische instellingen en de rechtsstaat, goed bestuur en meer aandacht voor sociaal-economische ontwikkelingen. De Raad is van oordeel dat met dit nieuwe instrument onder meer de flexibiliteit wordt vergroot en de procedures worden vereenvoudigd, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de getroffen maatregelen zichtbaar en volledig transparant zijn, het ownership wordt vergroot en betere resultaten en een grotere impact wordt bereikt. De rol van het maatschappelijk middenveld moet worden versterkt, in programma's die via overheidsinstanties worden uitgevoerd en als directe begunstigden van EU-bijstand.

Kroatië

9. De Raad neemt met voldoening nota van het lopende proces van bekrachtiging van het Toetredingsverdrag, en ziet ernaar uit Kroatië per 1 juli 2013 te verwelkomen als lid van de Unie, onder voorbehoud van de succesvolle voltooiing van de bekrachtigingsprocedures door de lidstaten.

10. De Raad verwelkomt het uitgebreide monitoringverslag van de Commissie over de stand van de voorbereidingen van Kroatië voor EU-lidmaatschap en de bijbehorende monitoring-tabellen, en hij neemt nota van de daarin vervatte bevindingen.
11. De Raad heeft het monitoringverslag en de monitoringtabellen grondig beoordeelt, en stelt met voldoening vast dat Kroatië vorderingen is blijven maken met het aannemen en uitvoeren van EU-wetgeving, de aanpassing aan het acquis aan het afronden is en op een aantal gebieden aanzienlijke resultaten heeft geboekt. Het is van cruciaal belang dat Kroatië zich nog meer concentreert op de tien kernpunten die de Commissie heeft aangemerkt op het gebied van mededingingsbeleid, rechterlijke macht en fundamentele rechten, en justitie, vrijheid en veiligheid. Tegelijkertijd constateert de Raad dat Kroatië met betrekking tot een aantal verplichtingen die het tijdens de toetredingsonderhandelingen over dit hoofdstuk en andere hoofdstukken is aangegaan, zijn inspanningen moet voortzetten of opvoeren. In overeenstemming met artikel 36 van het Toetredingsverdrag en met de betrokken conclusies van de Europese Raad en van de Raad, herhaalt de Raad dat hij het van belang acht dat er nauwlettend op wordt toegezien dat Kroatië alle toezeggingen nakomt die het land in het kader van de toetredingsonderhandelingen heeft gedaan, waaronder die welke vóór de datum van toetreding moeten worden nagekomen. In dit verband onderschrijft de Raad de specifieke aanbevelingen in het Commissieverslag, en roept hij Kroatië op onverwijld werk te maken van de gesignaleerde punten van zorg opdat de voorbereidingen succesvol worden afgerond en hiermee rekening wordt gehouden in het definitieve monitoringverslag over de voorbereidingen van Kroatië, dat overeenkomstig de bepalingen van het Toetredingsverdrag in het voorjaar van 2013 moet worden ingediend.
12. De Raad herinnert Kroatië aan zijn toezegging dat bilaterale kwesties het toetredingsproces van kandidaat-lidstaten niet in de weg mogen staan. Van Kroatië wordt verwacht dat het een actieve rol zal blijven spelen in de regionale samenwerking in de Westelijke Balkan. Indachtig het belang van goede nabuurschapsbetrekkingen en van de toepassing van juridisch bindende internationale overeenkomsten spoort de Raad Kroatië aan werk te blijven maken van alle openstaande bilaterale en regionale vraagstukken, ook wat de statenopvolging betreft, en daarbij voort te bouwen op de vorderingen tot nu toe. Er moet meer worden gedaan om de straffeloosheid van oorlogsmisdaden aan te pakken door middel van een onpartijdige behandeling van aanhangige zaken en door de voortzetting van de volledige samenwerking met het Internationaal Straftribunaal voor het voormalige Joegoslavië.

Turkije

13. De Raad bevestigt opnieuw het belang dat hij aan de EU-betrekkingen met Turkije hecht. Turkije is een kandidaat-lidstaat en een belangrijke partner voor de Europese Unie gezien zijn dynamische economie en strategische locatie. Dankzij actieve en geloofwaardige toetredingsonderhandelingen die in overeenstemming zijn met de doelstellingen van de EU en de gestelde voorwaarden, tezamen met alle andere aspecten van de betrekkingen tussen de EU en Turkije die in deze conclusies aan bod komen, zal het potentieel van de betrekkingen tussen de EU en Turkije volledig kunnen worden benut. Het is in het belang van beide partijen dat de toetredingsonderhandelingen spoedig weer op tempo komen en ervoor wordt gezorgd dat de EU het ijkpunt voor hervormingen in Turkije blijft. Turkije zal het tempo van de onderhandelingen kunnen opvoeren door verder werk te maken van de ijkpunten, te voldoen aan de vereisten van het onderhandelingskader en zijn contractuele verplichtingen ten aanzien van de EU na te leven.
14. De Raad neemt met voldoening nota van de stappen die de Commissie en Turkije hebben ondernomen voor de uitvoering van de positieve agenda overeenkomstig het onderhandelingskader en de betrokken conclusies van de Europese Raad en van de Raad. Hij verwelkomt de succesvolle werkzaamheden voor de uitvoering van de positieve agenda, waaronder de start van technische werkgroepen ter bevordering van onder meer de aanpassing aan het EU-acquis, en herinnert eraan dat dit initiatief, dat betrekking heeft op een groot aantal gebieden van gemeenschappelijk belang, het onderhandelingsproces dient te ondersteunen.
15. De Raad is zich bewust van de belangrijke regionale rol van Turkije en van zijn actieve betrokkenheid in de ruimere regio, en het verheugt hem dat de regelmatige politieke dialoog tussen de EU en Turkije is opgevoerd. In dit verband blijft de Raad zich inzetten voor een verdere intensivering van de bestaande politieke dialoog tussen de EU en Turkije over aangelegenheden van het buitenlands beleid die beide partijen aangaan, zoals de ontwikkelingen in Noord-Afrika, de Syrische crisis en het Midden-Oosten, de Golf, de Westelijke Balkan, Afghanistan/Pakistan, de zuidelijke Kaukasus en de Hoorn van Afrika. De Raad onderkent de rol van Turkije in Syrië, meer bepaald wat betreft de steun aan Syriërs die de grens oversteken om aan het geweld te ontkomen. In overeenstemming met de in het onderhandelingskader vervatte beginselen blijft de Raad Turkije aansporen zijn buitenlands beleid te voeren in aanvulling op en in overleg met de EU, en zich geleidelijk aan te passen aan het beleid en de standpunten van de EU.
16. De Raad herhaalt dat de dynamische economie van Turkije bijdraagt aan de welvaart van het gehele Europese continent. Met zijn nauwe handels- en investeringsbanden met de EU blijft Turkije een waardevol bestanddeel van het concurrentievermogen van Europa.

17. De Raad neemt goede nota van de inzet van Turkije voor de politieke hervormingsagenda. Hij moedigt de werkzaamheden van Turkije voor een nieuwe grondwet, alsmede het brede democratische inspraakproces dat daartoe tot stand is gebracht, krachtig aan als een essentieel element voor een positief resultaat. De grondwettelijke hervorming dient een nuttig kader te verschaffen voor verschillende belangrijke hervormingsinspanningen, meer bepaald wat betreft de Koerdische kwestie. De Raad wijst er tevens op dat grondwettelijke hervormingen weliswaar belangrijke stappen in de goede richting zijn, maar dat de uitvoering ervan overeenkomstig Europese normen van cruciaal belang blijft.
18. De Raad verwelkomt een aantal positieve ontwikkelingen op het gebied van democratie en de rechtsstaat, zoals de instelling van een ombudsman en van een nationale mensenrechteninstantie, de maatregelen die zijn genomen inzake vrouwenrechten en gendergelijkheid, de aanneming van het derde pakket van justitiële hervormingen en het civiele toezicht op de veiligheidstroepen. Tegelijkertijd stelt de Raad met groeiende bezorgdheid vast dat er geen wezenlijke vorderingen worden gemaakt in de richting van de volledige nakoming van de politieke criteria. De Raad roept Turkije op om, voortbouwend op recente verbeteringen in de wetgeving, verder werk te maken van de naleving van de fundamentele rechten en vrijheden in rechte en in de praktijk, meer bepaald op het gebied van de vrijheid van meningsuiting, en meer inspanningen te leveren om alle vonnissen van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ten uitvoer te leggen. De beperkingen van de vrijheid van de media die in de praktijk bestaan, zoals het grote aantal rechtszaken tegen schrijvers, journalisten, academici en mensenrechtenverdedigers, het frequent verbieden van websites, alsmede de ruime toepassing van de wetgeving inzake terrorisme en georganiseerde criminaliteit, blijven aanleiding geven tot ernstige bezorgdheid en moeten daadwerkelijk worden aangepakt. Het blijft van groot belang te zorgen voor een onafhankelijke, onpartijdige en efficiënte rechterlijke macht. In dat verband neemt de Raad met voldoening nota van de belofte van de Turkse regering om spoedig het vierde pakket van justitiële hervormingen te presenteren, waarmee alle kernproblemen moeten worden aangepakt die momenteel de uitoefening van de vrijheid van fundamentele rechten en vrijheden belemmeren. Ook moet intensiever en vasthoudender worden gewerkt aan volledige naleving van de criteria van Kopenhagen, onder meer wat betreft vrijheid van godsdienst, eigendomsrechten, vakbondsrechten, rechten van personen die toe een minderheid behoren, vrouwen- en kinderrechten, discriminatiebestrijding en gendergelijkheid en de bestrijding van foltering en mishandeling.
19. De Raad veroordeelt opnieuw alle terreurdaden op het Turkse grondgebied in de meest krachtige bewoordingen en spreekt zijn volledige solidariteit met Turkije uit. Hij herinnert eraan dat de PKK op de EU-lijst van terroristische organisaties staat. De Raad blijft Turkije resoluut steunen, en verwelkomt de huidige en actieve dialoog over terrorismebestrijding tussen de EU en Turkije. Deze strijd tegen het terrorisme, die moet worden gevoerd met inachtneming van de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en het internationaal recht en met behoud van de regionale vrede en stabiliteit, is ook een onderdeel van de positieve agenda. De samenwerking op dit gebied zal verder verbeteren dankzij de aanneming door Turkije van relevante wetgeving betreffende terrorismefinanciering en bescherming van persoonsgegevens.

20. De EU hecht veel belang aan de overnameovereenkomst, alsmede aan de onverkorte en effectieve uitvoering ervan, en zij ziet uit naar de ondertekening ervan, die samenvalt met het aanknopen van de dialoog over visumliberalisering tussen de Europese Commissie en de Turkse autoriteiten. In afwachting daarvan, en gezien het feit dat Turkije een van de belangrijkste doorreis- en oorspronglanden van illegale immigratie naar de EU is, blijft een correcte uitvoering van bestaande bilaterale overnameovereenkomsten en in soortgelijke overeenkomsten opgenomen overnamebepalingen prioritair. In de Raadsconclusies van 21 juni 2012 heeft de Raad de Commissie verzocht een breder kader voor dialoog en samenwerking tussen de EU en Turkije tot stand te brengen zodat alle beleidssectoren van justitie en binnenlandse zaken kunnen worden bestreken en, naast de ondertekening van de overnameovereenkomst tussen Turkije en de EU, maatregelen te nemen voor geleidelijke visumliberalisering als perspectief voor de lange termijn. De EU heeft de bredere dialoog en een routekaart opgesteld en vorderingen zullen stoelen op een prestatiegebaseerde aanpak en afhangen van een effectieve en consequente uitvoering door Turkije van de vereisten ter zake ten aanzien van de EU en haar lidstaten. Die vereisten hebben, naast het nakomen van de internationale verplichtingen, in het bijzonder betrekking op de daadwerkelijke en volledige uitvoering van de overnameovereenkomst ten aanzien van alle lidstaten en daadwerkelijke samenwerking in JBZ-aangelegenheden met alle lidstaten, een beter beheer van de gemengde migratiestromen aan al zijn grenzen, in het bijzonder die met de EU, en een verdere afstemming op het EU-acquis, vooral inzake visumbeleid en de derde landen waarvan de onderdanen een aanzienlijk aandeel hebben in de gemengde migratiestromen naar de EU, alsmede op het gebied van wederkerigheid en asielwetgeving.
21. In overeenstemming met het onderhandelingskader en met eerdere conclusies van de Europese Raad en van de Raad, herhaalt de Raad dat Turkije zich ondubbelzinnig dient in te zetten voor goed nabuurschap en voor de vreedzame regeling van geschillen conform het Handvest van de Verenigde Naties, indien nodig door een beroep te doen op het Internationaal Gerechtshof. In deze context verklaart de Unie nogmaals ernstig bezorgd te zijn en dringt zij er bij Turkije op aan af te zien van elke soort bedreiging of maatregel tegen een lidstaat en elke bron van wrijvingen of maatregel die afbreuk kan doen aan de betrekkingen van goed nabuurschap of de vreedzame regeling van geschillen kan bemoeilijken. Voorts wijst de EU opnieuw nadrukkelijk op alle soevereine rechten van de EU-lidstaten, waaronder het sluiten van bilaterale overeenkomsten, de exploratie en exploitatie van hun natuurlijke rijkdommen overeenkomstig het EU-acquis en het internationaal recht, met inbegrip van het VN-Verdrag inzake het recht van de zee.

22. Onder verwijzing naar zijn conclusies van 11 december 2006 en de verklaring van 21 september 2005 stelt de Raad met grote teleurstelling vast dat Turkije, ondanks herhaalde oproepen, nog steeds weigert te voldoen aan zijn verplichting om het aanvullend protocol bij de Associatieovereenkomst volledig en op niet-discriminerende wijze ten aanzien van alle lidstaten toe te passen, hoewel dat een belangrijke stimulans zou zijn voor het onderhandelingsproces. Zolang op dit punt geen vorderingen worden gemaakt, handhaaft de Raad zijn maatregelen uit 2006, die van invloed zullen blijven op de algehele voortgang van de onderhandelingen. Verder heeft Turkije helaas nog steeds geen vorderingen gemaakt in de richting van de noodzakelijke normalisering van zijn betrekkingen met de Republiek Cyprus. De Raad verzoekt de Commissie alle onderwerpen die aan de orde komen in de verklaring van de Europese Gemeenschap en haar lidstaten van 21 september 2005 nauwlettend te blijven volgen en daarover in haar komende jaarverslag specifiek te rapporteren. Op basis daarvan zal de Raad de geboekte vooruitgang op de voet blijven volgen en evalueren, overeenkomstig zijn conclusies van 11 december 2006 en 14 december 2011. De Raad herhaalt dat er nu zonder verdere vertraging vorderingen moeten worden gemaakt.
23. Zoals in het onderhandelingskader staat vermeld, verwacht de Raad tevens dat Turkije actieve steun biedt voor de lopende onderhandelingen, die moeten leiden tot een rechtvaardige, alomvattende en duurzame oplossing voor het Cypriotische probleem binnen het kader van de Verenigde Naties, conform de desbetreffende resoluties van de VN-Veiligheidsraad en in overeenstemming met de beginselen waarop de Unie is gegrondvest. De concrete inzet en medewerking van Turkije voor zo'n allesomvattende regeling zijn essentieel.
24. De Raad betreurt ten zeerste het feit dat Turkije in de tweede helft van 2012 zijn betrekkingen met het voorzitterschap van de EU heeft bevroren, de verklaringen die Turkije in dit verband heeft afgelegd, en het feit dat Turkije zich niet heeft aangesloten bij standpunten of verklaringen van de EU in internationale fora. De Raad memoreert de conclusies van de Europese Raad van 9 december 2011, wijst erop dat het voorzitterschap van de Raad van de EU is vastgelegd in het Verdrag betreffende de Europese Unie en verzoekt om volledige eerbieding van de rol van dat voorzitterschap.

IJsland

25. De Raad is ingenomen met de goede vooruitgang die het voorbije jaar is gemaakt in de toetredingsonderhandelingen en neemt er nota van dat het tempo van de onderhandelingen nog steeds IJslands gevorderde stand van aanpassing weergeeft, die het gevolg is van het lidmaatschap van de Europese Economische Ruimte (EER) en Schengen, en de kwaliteit van zijn openbaar bestuur. De Raad neemt er nota van dat de onderhandelingen nu in een meer beslissende fase komen. Voorts hebben de EU en IJsland steeds meer gemeenschappelijke belangen, onder meer op het gebied van hernieuwbare energie en klimaatverandering, alsmede in verband met het strategische belang van het Arctische beleid van de EU.
26. De Raad is van mening dat de toetreding van IJsland wederzijds voordeel biedt en is vastbesloten het onderhandelingsproces voort te zetten conform de vereisten van het onderhandelingskader, hetgeen onder meer inhoudt dat IJsland de verplichtingen in het kader van de EER-overeenkomst nakomt, met volledige inachtneming van onder meer de conclusies van de Europese Raad van 17 juni 2010. De Raad herinnert eraan dat de toetredingsonderhandelingen erop gericht zullen zijn dat IJsland het EU-acquis integraal overneemt en vanaf de toetreding in staat is het acquis volledig toe te passen en te handhaven, met de nodige nadruk op de eigen merites en de bepalingen van het onderhandelingskader.
27. De Raad neemt met voldoening nota van het economisch herstel van IJsland en van de verbetering van zijn macro-economische omstandigheden. IJsland zou de concurrentiedruk en de marktkrachten binnen de Unie op middellange termijn het hoofd moeten kunnen bieden, mits de bestaande uitdagingen verder worden aangegaan door middel van passend macro-economisch beleid en structurele hervormingen.
28. Conform de nieuwe consensus over uitbreiding is de Raad ingenomen met de voortzetting van de communicatieactiviteiten die een geïnformeerd publiek debat over het toetredingsproces van IJsland en zijn integratie in de EU op gang moeten brengen.

Montenegro

29. De Raad is ingenomen met de start van de onderhandelingstoetredingen met Montenegro op 29 juni 2012 en het lopende screeningproces van de afzonderlijke onderhandelingshoofdstukken overeenkomstig het onderhandelingskader, en met de nieuwe aanpak die bij de onderhandelingen wordt gehanteerd voor de hoofdstukken inzake de rechterlijke macht en de grondrechten en justitie, vrijheid en veiligheid. De Raad is verheugd dat die twee hoofdstukken vroeg in de onderhandelingen aan bod komen. De Raad herinnert eraan dat de vorderingen van de onderhandelingen zullen afhangen van de vooruitgang die Montenegro maakt met de voorbereiding op de toetreding, en van de vervulling van zijn verplichtingen uit hoofde van de stabilisatie- en associatieovereenkomst, alsmede van de vorderingen die Montenegro maakt met de aanpak van de in het advies van de Commissie genoemde zwakke punten.
30. De Raad is ingenomen met de vooruitgang die Montenegro het voorbije jaar heeft geboekt, mede wat betreft de versterking van de werking van het parlement, het gerechtelijk apparaat, het anticorruptiebeleid, de mensenrechten en de bescherming van de rechten van personen die tot een minderheid behoren. De Raad neemt er nota van dat de hervormingen van de grondwet en het openbaar bestuur zijn voortgezet. Montenegro is ook zijn verplichtingen uit hoofde van de stabilisatie- en associatieovereenkomst vlot blijven uitvoeren en heeft zijn constructieve rol in de regio voortgezet. De Raad neemt met voldoening nota van de betrokkenheid van Montenegro bij de ontwikkeling van regionale samenwerking.
31. Montenegro moet thans voortbouwen op de geboekte vooruitgang. Er moet bijzondere aandacht uitgaan naar het opbouwen van een solide staat van dienst op het gebied van de rechtsstaat, teneinde de hervormingen duurzaam en blijvend te maken, met name waar het gaat over georganiseerde criminaliteit en corruptie, met inbegrip van corruptie op hoog niveau. De Raad is ingenomen met het rapport van Europol over de situatie met betrekking tot de georganiseerde criminaliteit in Montenegro. Er moeten ook verdere inspanningen worden geleverd om de verantwoordelijkheid en onafhankelijkheid van het gerechtelijk apparaat te waarborgen en om de administratieve capaciteit voor de uitvoering van het acquis te versterken.
32. De Raad ziet uit naar de zitting van de Toetredingsconferentie op 18 december en hoopt dat bij die gelegenheid verdere vooruitgang kan worden geconstateerd.

WESTELIJKE BALKAN

33. De Raad betuigt opnieuw zijn ondubbelzinnig engagement voor het Europees perspectief van de landen van de Westelijke Balkan, dat van essentieel belang blijft voor de stabiliteit, de verzoening en de toekomst van de regio. Hij bevestigt tevens dat er in het kader van de politieke criteria van Kopenhagen en het stabilisatie- en associatieproces, en in overeenstemming met de nieuwe consensus over uitbreiding waarover de Europese Raad op 14-15 december 2006 overeenstemming heeft bereikt, eerlijke en consistente voorwaarden in acht moeten worden genomen. De Raad herinnert eraan dat het stabilisatie- en associatieproces het gemeenschappelijke kader voor de betrekkingen met de landen van de Westelijke Balkan blijft tot aan hun toetreding.
34. De Raad bevestigt dat, met een flinke vooruitgang in de economische en politieke hervormingen en het vervullen van de gestelde voorwaarden en criteria, de resterende mogelijke kandidaat-lidstaten in de Westelijke Balkan op grond van hun eigen merites de status van kandidaat-lidstaat zouden moeten krijgen, met het lidmaatschap van de Europese Unie als einddoel. Hij herinnert er eveneens aan dat de vraag of een land de verplichtingen krachtens de desbetreffende stabilisatie- en associatieovereenkomst - inclusief de handelsbepalingen - in voldoende mate heeft uitgevoerd, voor de EU een essentieel element is bij de beoordeling van elk toetredingsverzoek.
35. Regionale samenwerking en goede nabuurschapsbetrekkingen zijn essentiële elementen van het stabilisatie- en associatieproces. De Raad juicht toe dat de landen van de Westelijke Balkan nog meer vorderingen hebben gemaakt betreffende regionale samenwerking en verzoening, en benadrukt dat het inclusieve karakter van dit proces door alle betrokken partijen moet worden gewaarborgd. De betrokken partijen in de Westelijke Balkan moeten ervoor zorgen dat eventuele onderlinge geschillen geen nadelige gevolgen hebben voor hun gezamenlijke streven naar EU-lidmaatschap. Bestaande geschillen en kwesties moeten worden beslecht overeenkomstig het internationaal recht en gevestigde beginselen, onder andere door de toepassing van juridisch bindende overeenkomsten zoals het akkoord inzake statenopvolgingskwesties. Kwesties die samenhangen met conflicten uit het verleden in de Westelijke Balkan, blijven cruciaal en moeten dringend worden aangepakt. Met betrekking tot oorlogsmisdaden onderstreept de Raad dat de straffeloosheid moet worden aangepakt, dat verantwoordingsplicht moet worden gewaarborgd, alsmede dat er voluit moet worden samengewerkt met het ICTY en de speciale onderzoekstaskforce van Eulex en dat hun werkzaamheden moeten worden ondersteund. De Raad veroordeelt elke poging om oorlogsmisdaden en de genocide in Srebrenica te minimaliseren of te ontkennen. Verdere belangrijke uitdagingen zijn de terugkeer van vluchtelingen, de bescherming van alle minderheden en het garanderen van gelijke rechten voor alle burgers. De Raad roept de regeringen van de regio op het nodige te doen om de resterende zorgpunten aan te pakken. De Raad memoreert de rol van de Raad voor regionale samenwerking en is ermee ingenomen dat deze bijzondere aandacht besteedt aan de groeidoelstellingen in het kader van de SEE 2020-strategie, die erop gericht is het Europa 2020-proces aan te passen aan de regionale behoeften en omstandigheden.

36. De Raad onderkent met name het belang van visumliberalisering voor burgers, maar moedigt de Commissie aan de vervulling van alle gestelde voorwaarden voor visumliberalisering nauwgezet te blijven volgen via haar follow-upmechanisme. De Raad onderstreept dat verder werk moet worden gemaakt van de sociaal-economische integratie van minderheden in de regio. De Raad dringt er bij de autoriteiten van de betrokken landen van de Westelijke Balkan op aan alle noodzakelijke maatregelen te treffen om misbruik van de regeling inzake visumvrij verkeer te voorkomen, opdat die regel zonder restricties blijft gelden.
37. De Raad onderstreept dat de rechtsstaat nu stevig in het hart van het toetredingsproces is verankerd en beklemtoont dat de hervormingen duurzaam moeten worden uitgevoerd. De Raad onderstreept dat de bestrijding van georganiseerde criminaliteit en corruptie in dit verband een prioriteit blijft.

Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië

38. De Raad verwelkomt de vorderingen op een aantal belangrijke beleidsterreinen, onder meer inzake het rechtskader voor verkiezingen, de vrijheid van meningsuiting en openbaar bestuur. De Raad neemt nota van de herziening van de uitvoering van het kaderakkoord van Ohrid, en moedigt de regering van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië ertoe aan spoedig over te gaan tot volgende fase van deze herziening.
39. De Raad wijst met name op de bijdrage van Toetredingsdialoog op hoog niveau, die als een katalysator voor hervormingen heeft gewerkt. Hij merkt op dat de inspanningen moeten worden voortgezet, en hij vraagt met aandrang dat de hervormingsdynamiek wordt vastgehouden, met permanente aandacht voor de rechtsstaat, ook wat betreft vrijheid van meningsuiting, bestrijding van corruptie, en interetnische betrekkingen en verzoening. De Raad herinnert eraan dat de toepassing van het kaderakkoord van Ohrid een cruciaal element voor de democratie en de rechtsstaat in het land blijft.
40. De Raad is het grotendeels eens met de beoordeling van de Commissie dat de politieke criteria nog steeds in bevredigende mate worden vervuld, en neemt nota van de aanbeveling van de Commissie om toetredingsonderhandelingen met de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië te openen.
41. Zoals in de conclusies van de Europese Raad van juni 2008 is verklaard, blijft het onderhouden van betrekkingen van goed nabuurschap, zoals een door onderhandelingen tot stand gekomen en wederzijds aanvaardbare oplossing van de naamkwestie, onder auspiciën van de VN, van wezenlijk belang. De aanslepende besprekingen over de naamkwestie moeten onverwijld voorgoed worden afgerond. De Raad is ingenomen met de dynamiek die dankzij recente contacten en uitwisselingen tussen beide partijen tot stand is gekomen nadat Griekenland een voorstel voor een memorandum van overeenstemming had gedaan. Bovendien acht de Raad de recente contacten met de VN-bemiddelaar bemoedigend. Gelet op het algemene belang van instandhouding van goede nabuurschapsbetrekkingen, neemt de Raad voorts nota van de recente contacten op hoog niveau tussen de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en Bulgarije, en ziet hij ernaar uit dat die zullen uitmonden in concrete acties en resultaten.

42. Met het oog op een eventueel besluit van de Europese Raad tot opening van toetredingsonderhandelingen met de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië zal de Raad de voortgang met de uitvoering van hervormingen in het kader van de Dialoog op hoog niveau inzake toetreding, alsmede de stappen die zijn ondernomen om goede nabuurschapsbetrekkingen te bevorderen en onder auspiciën van de VN tot een op onderhandelingen gebaseerde en wederzijds aanvaarde oplossing te komen voor het punt van de naam, bespreken aan de hand van een verslag dat de Commissie in het voorjaar van 2013 zal presenteren. In dit vooruitzicht zal de Raad het verslag tijdens het volgende voorzitterschap evalueren. Indien deze evaluatie positief uitvalt, zal de Commissie door de Europese Raad worden verzocht: 1) onverwijld een voorstel voor een onderhandelingskader met de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië in te dienen, conform de conclusies van de Europese Raad van december 2006 en volgens de gevestigde praktijk; 2) het EU-acquis analytisch te bestuderen, te beginnen met de hoofdstukken inzake de rechterlijke macht en de grondrechten alsmede justitie, vrijheid en veiligheid. De Raad neemt nota van het voornemen van de Commissie alle nodige voorbereidende werkzaamheden in verband hiermee te verrichten.

Servië

43. De Raad vindt met de Commissie dat Servië op koers blijft om in toereikende mate te voldoen aan de politieke criteria en voorwaarden van het stabilisatie- en associatieproces. Het recente elan op het gebied van justitiële hervorming en de vaststelling van wijzigingen in de wet op de centrale bank worden door de Raad verwelkomd. De Raad neemt er nota van dat Servië werkt aan een nieuwe strategie inzake justitiële hervorming en een nieuwe strategie en nieuw actieplan inzake corruptiebestrijding zal aannemen. Onder verwijzing naar al zijn eerdere conclusies spoort de Raad Servië aan om de hervormingsagenda te intensiveren, verder te ontwikkelen en uit te voeren, vooral ten aanzien van de rechtsstatelijkheid, de onafhankelijkheid van de basisinstituties en de verdere verbetering van het ondernemingsklimaat; bijzondere aandacht moet uitgaan naar de rechten en de integratie van kwetsbare groepen, vooral de Roma, alsmede naar de effectieve uitvoering van wetgeving betreffende de bescherming van minderheden, de niet-discriminerende behandeling van nationale minderheden in heel Servië, en naar het bestrijden van discriminatie op grond van seksuele gerichtheid of van genderidentiteit. Servië moet zich voorts constructief blijven toeleggen op regionale samenwerking en het aanhalen van de banden met de buurlanden.
44. In de lijn van de Raadsconclusies van 5 december 2011, door de Europese Raad op 9 december 2011 bevestigd, betreffende de voorwaarden waarop de toetredingsonderhandelingen met Servië zullen worden geopend, memoreert de Raad dat de Commissie wordt verzocht een verslag in te dienen zodra zij tot het oordeel is gekomen dat Servië in voldoende mate de lidmaatschapscriteria vervult, met name de kernprioriteit, namelijk een zichtbare en duurzame verbetering van de betrekkingen met Kosovo conform de voorwaarden van het stabilisatie- en associatieproces, met name door volledige eerbiediging van de beginselen van inclusieve regionale samenwerking, volledige naleving van de bepalingen van het Energiegemeenschapsverdrag, het vinden van oplossingen op het gebied van de telecommunicatie, verdere uitvoering te goeder trouw van alle bereikte akkoorden, en actieve samenwerking met Eulex, onder meer de speciale onderzoekstaskforce. De Raad acht het van groot belang dat Eulex zijn hernieuwde mandaat ongehinderd kan vervullen.

45. De betrekkingen tussen Servië en Kosovo moeten zichtbaar en duurzaam worden verbeterd, zodat elk van beide partijen het pad naar Europa kan blijven bewandelen, zonder de andere daarbij in de weg te staan. In dit verband wordt opgemerkt dat dit proces geleidelijk moet uitmonden in een normalisatie van de betrekkingen tussen Servië en Kosovo, die uitzicht biedt op een situatie waarin beide al hun rechten kunnen uitoefenen en al hun taken kunnen vervullen.

Overeenkomstig de internationale toezeggingen die Servië heeft gedaan, maant de Raad aan tot verdere voortgang ter zake, met name tot onomkeerbare vooruitgang naar het opzetten van structuren in het noorden van Kosovo waarmee op een transparante en coöperatieve wijze voldaan kan worden aan de behoeften inzake veiligheid en justitie van de lokale bevolking, en op een manier die borg staat voor de functionaliteit van een algemene institutionele en bestuurlijke constructie die één geheel vormt. Conform de Raadsconclusies van 5 december 2011 moet Servië in dit verband actief samenwerken met Eulex, met name om Eulex in staat te stellen algehele uitvoering te geven aan zijn mandaat in het noorden, onder meer door samenwerking met de Kosovaarse politie en actieve steunverlening met het oog op het maximaal functioneren van de rechtbank in Mitrovica.

De Raad verlangt dat Servië alle tot dusver bereikte akkoorden te goeder trouw blijft uitvoeren en zich over de gehele linie verder constructief opstelt. De stappen naar normalisatie van de betrekkingen tussen Belgrado en Pristina zullen tevens ter sprake komen in verband met het kader voor de toekomstige toetredingsonderhandelingen met Servië, omdat bij de integratie van Servië in de EU een totaalaanpak moet worden gevolgd.

46. De Raad prijst de ministers-presidenten Dacic en Thaci om hun inzet bij de door de EU bemiddelde dialoog tussen Belgrado en Pristina. Hij is ingenomen met de eerste resultaten en staat geheel achter het persoonlijke engagement van de hoge vertegenwoordiger in dit proces. De Raad wordt gesterkt door de vorderingen bij de toepassing van het geïntegreerd grensbeheer, namelijk de voltooiing van de voorbereidingen met het oog op de installatie van bijeen geplaatste, voorlopige grensovergangen op twee van de aangewezen plaatsen, en verwacht dat dit jaar nog twee andere dergelijke overgangen operationeel worden. De Raad heeft daarnaast lof voor het besluit verbindingspersonen te stationeren in kantoren die ter beschikking worden gesteld door de delegatie van de EU in Belgrado en het bureau van de EU in Pristina; zij zullen het gehele normalisatieproces op de voet volgen en zich bezighouden met de problemen die zich van dag tot dag kunnen voordoen. De Raad neemt nota van het belang van de afspraak tussen de beide ministers-presidenten om samen te werken zodat een transparante geldstroom ten behoeve van de Servische gemeenschap in Kosovo wordt gewaarborgd, en verwacht een spoedig akkoord over de nadere invulling ervan. De Raad spreekt zijn voldoening uit over het besluit van de Kosovaarse autoriteiten om de bescherming van het religieus en cultureel erfgoed te verbeteren door bij de Kosovaarse politie een speciale eenheid op te richten die uitsluitend daarmee zal zijn belast.

De Raad verwacht dat beide partijen blijven werken aan alle aspecten van hun onderlinge betrekkingen, en daarbij voortvarender te werk gaan.

Met het oog op een eventueel besluit van de Europese Raad tot opening van toetredingsonderhandelingen met Servië, zal de Raad aan de hand van een door de Commissie en de HV/VV in het voorjaar van 2013 in te dienen verslag de voortgang betreffende alle bovengenoemde punten bespreken. De Raad zal het verslag tijdens het volgende voorzitterschap evalueren. Indien deze evaluatie positief uitvalt, zal de Commissie door de Europese Raad worden verzocht: 1) onverwijld een voorstel voor een onderhandelingskader met Servië in te dienen, conform de conclusies van de Europese Raad van december 2006 en volgens de gevestigde praktijk; 2) het EU-acquis analytisch te bestuderen, te beginnen met de hoofdstukken inzake de rechterlijke macht en de grondrechten alsmede justitie, vrijheid en veiligheid. De Raad neemt nota van het voornemen van de Commissie alle nodige voorbereidende werkzaamheden in verband hiermee te verrichten.

Albanië

47. De Raad is ingenomen met de vooruitgang die Albanië heeft geboekt bij de verwezenlijking van de 12 kernprioriteiten die in het advies van de Commissie van 2010 worden genoemd. De Raad neemt er nota van dat Albanië dankzij de verbetering van de dialoog tussen de regering en de oppositie, na het akkoord van november 2011, goede vorderingen heeft kunnen maken met de vervulling van de politieke criteria voor het lidmaatschap van de EU. Albanië heeft een aantal hervormingen uitgevoerd met betrekking tot de twaalf kernprioriteiten, met name op het gebied van de goede werking van het parlement, de hervorming van het kiesstelsel en de benoeming van belangrijke functionarissen. De Raad neemt nota van de beoordeling van de Commissie dat Albanië vier van de kernprioriteiten heeft verwezenlijkt en goed op weg is om er nog twee te verwezenlijken. De Raad juicht het toe dat Albanië zijn constructieve rol in de regio blijft spelen, en roept Albanië ertoe op verklaringen die tegen goede nabuurschapsbetrekkingen indruisen, achterwege te laten. De Raad onderstreept dat de Commissie in haar verslag nog punten heeft genoemd ten aanzien waarvan verdere inspanningen moeten worden geleverd, met name de hervorming van het gerechtelijk apparaat om zijn onafhankelijkheid, efficiëntie en verantwoordingsplicht te versterken, de bestrijding van corruptie en georganiseerde criminaliteit, de bescherming van alle minderheden, en de uitvoering van de hervormingen. Het succesvolle verloop van de parlementsverkiezingen van 2013 zal een belangrijke test zijn voor het vlot functioneren van de democratische instellingen van het land. Een duurzame politieke dialoog en onverminderde inspanningen op alle gebieden die onder de kernprioriteiten vallen, blijven essentieel voor de het doorvoeren van de hervormingen die noodzakelijk zijn voor het EU-perspectief van Albanië.
48. De Raad neemt nota van de aanbeveling van de Commissie om Albanië de status van kandidaat-lidstaat te verlenen op voorwaarde dat belangrijke maatregelen op het gebied van de hervorming van justitie en openbaar bestuur worden voltooid en dat het reglement van orde van het parlement wordt herzien. Om over de verlening van de status van kandidaat-lidstaat te kunnen beslissen, verzoekt de Raad de Commissie hem verslag uit te brengen zodra de nodige vooruitgang is geboekt, tevens rekening houdend met de verdere maatregelen die Albanië heeft genomen om corruptie en georganiseerde criminaliteit te bestrijden, onder meer door proactief onderzoek en proactieve vervolging.

49. De Raad merkt conform zijn conclusies van 5 december 2011 op dat de Europese Raad zoals gebruikelijk zal bezien of toetredingsonderhandelingen kunnen worden geopend, zodra de Commissie tot het oordeel is gekomen dat Albanië in voldoende mate de lidmaatschapscriteria vervult, met name de 12 kernprioriteiten uit het advies van de Commissie van 2010. Albanië moet de hervormingen duurzaam implementeren en alle kernprioriteiten verwezenlijken om toetredingsonderhandelingen met de EU te kunnen aangaan. Zoals aangegeven in de aanbeveling van de Commissie vraagt de Raad bijzondere aandacht te besteden aan: het organiseren van de verkiezingen volgens Europese en internationale normen; het versterken van de onafhankelijkheid, de efficiëntie en de verantwoordingsplicht van de gerechtelijke instellingen; het intensiveren van de strijd tegen corruptie en georganiseerde criminaliteit, onder meer door proactief onderzoek en proactieve vervolging teneinde een solide staat van dienst op te bouwen; effectieve maatregelen om de bescherming van de mensenrechten te verbeteren en het anti-discriminatiebeleid te versterken, ook ten aanzien van minderheden en wat betreft hun gelijke behandeling; en het effectueren van de eigendomsrechten.

Bosnië en Herzegovina

50. De Raad herhaalt dat hij het EU-perspectief van een soeverein en verenigd Bosnië en Herzegovina dat volledige territoriale integriteit geniet, zonder voorbehoud steunt. Daartoe heeft de Raad zijn conclusies van maart 2011 en latere conclusies en de daarin vervatte strategie opnieuw bevestigd.
51. De Raad neemt er nota van dat er begin 2012 enigszins vooruitgang is geboekt met de vorming van een ministerraad op staatsniveau. Hij is verheugd over de aanneming van twee belangrijke wetten die verband houden met de EU - de wet inzake overheidssteun en de wet inzake de volkstelling. Hij betreurt evenwel dat deze ontwikkeling zich niet heeft doorgezet en uit zijn teleurstelling over het feit dat de vooruitgang met betrekking tot de EU-agenda is gestokt en dat er nog steeds verdeeldheid zaaiende retoriek wordt gebruikt.
52. De Raad is ingenomen met de start, op 27 juni 2012, van de dialoog op hoog niveau van de Europese Commissie met politieke vertegenwoordigers van Bosnië en Herzegovina over het toetredingsproces. Hij betreurt het dat de termijnen van de routekaart van juni niet zijn gehaald. De Raad blijft zijn bezorgdheid uiten over het uitblijven van de uitvoering van politieke akkoorden.
53. De Raad herhaalt dat Bosnië en Herzegovina prioriteit moet geven aan het in overeenstemming brengen van de grondwet met het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (uitspraak in de zaak Sejdic/Finci). Een geloofwaardige inspanning in dit verband blijft noodzakelijk voor de inwerkingtreding van de stabilisatie- en associatieovereenkomst (SAO).

54. De volledige uitvoering van de uitspraak in de zaak Sejdic/Finci en tevredenstellende prestaties met betrekking tot het nakomen van de verplichtingen uit hoofde van de SAO-interimovereenkomst zouden essentiële onderdelen zijn van een geloofwaardige lidmaatschapsaanvraag die door de EU in overweging kan worden genomen. De Raad onderstreept tevens dat de instelling van een doeltreffend coördinatiemechanisme voor de betrekkingen met de EU, en voor een doeltreffend gebruik van de pretoetredingssteun van de EU, alsmede de houdbaarheid van de begrotingspositie, nog steeds essentiële prioriteiten zijn. De uitvoering van de wet inzake overheidssteun en de wet inzake de volkstelling moet worden gewaarborgd.
55. De Raad spreekt eens te meer zijn steun uit voor de gestructureerde dialoog inzake justitie binnen het kader van het stabilisatie- en associatieproces en verzoekt alle betrokken autoriteiten van Bosnië en Herzegovina zich constructief op te stellen in dit proces, teneinde de consolidatie van een onafhankelijk, verantwoordingsplichtig, geloofwaardig, onpartijdig en efficiënt gerechtelijk apparaat te waarborgen ten bate van alle burgers van het land.
56. De Raad roept de bevoegde autoriteiten van Bosnië en Herzegovina op onverwijld de maatregelen uit te voeren die nodig zijn voor de toetreding van Kroatië tot de EU. Met name verzoekt hij de autoriteiten met aandrang de aanpassing van de wetgeving inzake voedselveiligheid en de veterinaire sector te bespoedigen, en de bevoegde administratieve structuren overeenkomstig de aanbevelingen van de Europese Commissie te verbeteren, zodat Bosnië en Herzegovina landbouwproducten kan blijven uitvoeren naar Kroatië wanneer Kroatië lid is geworden van de EU.
57. De Raad dringt er bij de politieke leiders van Bosnië en Herzegovina op aan meer inspanningen te leveren om de beloften die zij hebben gedaan waar te maken en resultaten voor de burgers van het land te boeken. In dit verband moet prioriteit worden gegeven aan de vorming van stabiele regeringen op alle niveaus, die zich op de EU-agenda zullen concentreren. De EU zal haar steun voor het integratieproces van Bosnië en Herzegovina blijven opvoeren. In dit verband bevestigt de Raad nogmaals zijn steun voor een versterkte EU-aanwezigheid ter plaatse, met inbegrip van het opzetten van missies te velde en versterking van de rechtsstaat.
58. In de context van de algemene strategie van de EU voor Bosnië en Herzegovina ziet de Raad uit naar het voortzetten van de besprekingen met de internationale gemeenschap - in het geschikte forum - over de herconfiguratie van de internationale aanwezigheid, inclusief de inkrimping en de eventuele verplaatsing van het Bureau van de hoge vertegenwoordiger. In dit verband neemt de Raad nota van de lopende besprekingen inzake overlappende taken van het Bureau en de EU. De Raad verzoekt Bosnië en Herzegovina de resterende doelstellingen te verwezenlijken en de voorwaarden te vervullen die nodig zijn voor het sluiten van het Bureau van de hoge vertegenwoordiger.

Kosovo

59. De Raad neemt nota van de studie over de haalbaarheid van een stabilisatie- en associatie-overeenkomst (SAO) tussen de EU en Kosovo, onverminderd de standpunten van de lidstaten over de statuskwestie. De Raad neemt er nota van dat de Commissie onderhandelingsrichtsnoeren met het oog op een SAO zal voorstellen zodra Kosovo voldoet aan de in de haalbaarheidsstudie genoemde kortetermijnprioriteiten op het gebied van rechtsstatelijkheid, openbaar bestuur, bescherming van de minderheden, en handel. De Raad verlangt van Kosovo dat het op deze en andere belangrijke terreinen, waaronder de samenwerking met Eulex en de werkzaamheden van de speciale onderzoekstaskforce van Eulex, verdere voortgang maakt, om te kunnen voldoen aan de verplichtingen. In dit opzicht wordt Kosovo's hervormingsstreven op deze prioritaire gebieden in belangrijke mate gestuurd door de gestructureerde dialoog over rechtsstatelijkheid, de dialoog over visum-liberalisering, en de stabilisatie- en associatiedialoog.
- De Raad roept Kosovo met name op het tempo van de hervormingen op te voeren. Belangrijke inspanningen zijn in het bijzonder nodig om de hervorming van het openbaar bestuur krachtiger aan te pakken en de rechtsstaat te consolideren, meer bepaald door het bestrijden van corruptie en georganiseerde criminaliteit, de hervorming van het gerechtelijk apparaat en de vrijheid van meningsuiting aantoonbaar te verbeteren.
60. De Raad benadrukt hoe belangrijk het is dat Kosovo de hechte samenwerking met Eulex intensiveert en het hernieuwde mandaat van de missie in acht neemt.
61. Conform de desbetreffende conclusies van de Raad memoreert de Raad dat de Europese Unie bereid is Kosovo in zijn economische en politieke ontwikkeling bij te staan door het land een helder Europees perspectief te bieden, in het verlengde van het Europese perspectief van de regio. De Raad benadrukt dat Kosovo concrete stappen daartoe dient te zetten. De Raad begroet de inspanningen die de Commissie levert om te komen tot een kaderovereenkomst met Kosovo over deelname aan programma's van de Unie, en haar voornemen hierover aan de Raad verslag te doen in de eerste helft van volgend jaar, onverminderd de standpunten van de lidstaten inzake status. De Raad neemt nota van Kosovo's lidmaatschap van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling, en van de mogelijkheid voor de Europese Investeringsbank om haar rol in Kosovo uit te bouwen.
62. Van essentieel belang is dat Kosovo alle tot dusver bereikte akkoorden tussen Belgrado en Pristina te goeder trouw blijft uitvoeren, en zich dankzij de bemiddeling van de EU in alle opzichten constructief blijft opstellen. De betrekkingen tussen Servië en Kosovo moeten zichtbaar en duurzaam worden verbeterd, zodat elk van beide partijen het pad naar Europa kan blijven bewandelen, zonder de andere daarbij in de weg te staan. In dit verband wordt opgemerkt dat dit proces geleidelijk moet uitmonden in een normalisatie van de betrekkingen tussen Kosovo en Servië, die uitzicht biedt op een situatie waarin beide al hun rechten kunnen uitoefenen en al hun taken kunnen vervullen.

De Raad maant aan tot verdere voortgang ter zake, met name tot onomkeerbare vooruitgang naar het opzetten van structuren in het noorden van Kosovo waarmee op een transparante en coöperatieve wijze voldaan kan worden aan de behoeften inzake veiligheid en justitie van de lokale bevolking, op een manier die borg staat voor de functionaliteit van een institutionele en bestuurlijke constructie die één geheel vormt en de specifieke behoeften van de lokale bevolking eerbiedigt. In dat verband roept de Raad Kosovo ertoe op verder werk te maken van een activeringsplan voor het noorden van Kosovo.

De Raad verlangt dat Kosovo alle tot dusver in het kader van de dialoog bereikte akkoorden te goeder trouw blijft uitvoeren en zich over de gehele linie verder constructief opstelt. De stappen naar normalisatie van de betrekkingen tussen Pristina en Belgrado zullen voorts ter sprake komen in verband met de verdere voortgang van Kosovo's op de Europese weg, omdat een totaalaanpak moet worden gevolgd.

63. De Raad prijst de ministers-presidenten Dacic en Thaci om hun inzet tijdens de door de Unie bemiddelde dialoog tussen Belgrado en Pristina. Hij is ingenomen met de eerste resultaten en staat geheel achter het persoonlijke engagement van de hoge vertegenwoordiger in dit proces. De Raad wordt gesterkt door de vorderingen bij de toepassing van het geïntegreerd grensbeheer, namelijk de voltooiing van de voorbereidingen met het oog op de installatie van bijeen geplaatste, voorlopige grensovergangen op twee van de aangewezen plaatsen, en verwacht dat dit jaar nog twee andere dergelijke overgangen operationeel worden. De Raad heeft daarnaast lof voor het besluit verbindingspersonen te stationeren in kantoren die ter beschikking worden gesteld door de delegatie van de EU in Belgrado en het bureau van de EU in Pristina; zij zullen het gehele normalisatieproces op de voet volgen en zich bezighouden met de problemen die zich van dag tot dag kunnen voordoen. De Raad neemt nota van het belang van de afspraak tussen de beide minister-presidenten om samen te werken zodat een transparante geldstroom ten behoeve van de Servische gemeenschap in Kosovo wordt gewaarborgd, en verwacht een spoedig akkoord over de nadere invulling ervan. De Raad spreekt zijn voldoening uit over het besluit van de Kosovaarse autoriteiten om de bescherming van het religieus en cultureel erfgoed te verbeteren door bij de Kosovaarse politie een speciale eenheid op te richten die uitsluitend daarmee zal zijn belast.

De Raad verwacht dat beide partijen blijven werken aan alle aspecten van hun onderlinge betrekkingen, en daarbij voortvarender te werk gaan.

Met het oog op een eventueel besluit van de Europese Raad tot opening van onderhandelingen met Kosovo met het oog op een SAO, zal de Raad aan de hand van een door de Commissie en de HV/VV in het voorjaar van 2013 in te dienen verslag de voortgang betreffende alle bovengenoemde punten bespreken. De Raad zal het verslag tijdens het volgende voorzitterschap evalueren. Indien deze evaluatie positief uitvalt, zal de Raad de onderhandelingsrichtsnoeren aannemen."

ANDERE GOEDGEKEURDE PUNTEN**ALGEMENE ZAKEN****Mariene en maritieme agenda voor groei en werkgelegenheid – Raadsconclusies**

De Raad heeft door middel van conclusies de mariene en maritieme agenda voor groei en werkgelegenheid goedgekeurd.

In de conclusies ligt de nadruk onder meer op het potentieel van de mariene en de maritieme sector om in Europa voor duurzame economische groei en werkgelegenheid te zorgen, en wordt de EU-lidstaten en de Commissie verzocht uitvoering aan de agenda te geven teneinde tussen nu en 2020 de beoogde 7 miljoen nieuwe banen en de beoogde jaarlijkse bruto toegevoegde waarde van 600 miljard euro in de Europese economie te verwezenlijken.

Voorts wordt erin erkend dat gezonde mariene ecosystemen nodig zijn, waarvan mariene activiteiten afhangen, en dat het van belang is dat de biodiversiteit behouden blijft.

De conclusies staan in document [16553/12](#).

Effectbeoordeling – wetgevingsproces van de EU

De Raad heeft nota genomen van een verslag van het voorzitterschap en het secretariaat-generaal van de Raad over effectbeoordeling in de loop van het wetgevingsproces ([17449/12](#)).

JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN**Het op de markt brengen en het gebruik van precursoren voor explosieven**

De Raad heeft een verordening ([PE-CONS 48/12](#)) aangenomen over het op de markt brengen en het gebruik van precursoren voor explosieven. Met de nieuwe regelgeving wordt het probleem aangepakt dat bepaalde chemicaliën misbruikt worden als precursoren voor de illegale vervaardiging van explosieven, die bijvoorbeeld kunnen worden gebruikt bij de uitvoering van terreuraanslagen.

Zie persmededeling [17599/12](#) voor nadere bijzonderheden.

Nieuwe CBRNE-agenda

De Raad heeft conclusies over de nieuwe CBRNE-agenda ([16980/12](#)) aangenomen, met het doel een meer strategisch en overkoepelend beleid te ontwikkelen inzake chemisch, biologisch, radiologisch en nucleair materiaal (CBRN), alsook inzake explosieven (E), als beleidsterreinen die interne en externe veiligheids- en beveiligingsaspecten omvatten.

Zie ook:

- mededeling van de Commissie – "een CBRN-actieplan voor de EU" ([11480/09](#));
- conclusies van de Raad over het opvoeren van de chemische, biologische, radiologische en nucleaire (CBRN-)beveiliging in de Europese Unie ([15505/1/09](#)).

ONTWIKKELING

Producten van oorsprong uit ACS-staten

De Raad heeft een standpunt in eerste lezing aangenomen inzake een ontwerpverordening tot wijziging van bijlage I bij Verordening (EG) nr. [1528/2007](#) (markttoegangsverordening) met betrekking tot het schrappen van sommige landen van de lijst van regio's of staten die onderhandelingen over economische partnerschapsovereenkomsten (EPO's) met de EU hebben afgesloten.

De ontwerpverordening heeft ten doel de voordelen die de markttoegangsverordening biedt, in te trekken voor de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan die nog niet de nodige stappen hebben ondernomen voor de ratificering van de met de EU ondertekende EPO's.

De tekst van de Raad verschilt in zoverre van het Commissievoorstel dat de Raad Zimbabwe toevoegt aan de lijst van begunstigde landen omdat Zimbabwe kennis heeft gegeven van de nederlegging van de akte van bekrachtiging van de tussentijdse economische partnerschapsovereenkomst tussen de staten van Oost- en Zuidelijk Afrika en de EU.

HANDELSPOLITIEK

Antidumpingmaatregelen – vetalcoholen uit India, Indonesië en Maleisië

De Raad heeft een uitvoeringsverordening aangenomen tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1138/2011 tot instelling van een definitief antidumpingrecht en definitieve inning van het voorlopige recht op bepaalde vetalcoholen en mengsels daarvan, van oorsprong uit India, Indonesië en Maleisië ([16716/12](#)).

Antisubsidiemaatregelen – bio-ethanol uit de Verenigde Staten van Amerika

De Raad heeft besloten geen bezwaar te maken tegen een besluit van de Commissie tot beëindiging van de antisubsidieprocedure betreffende de invoer van bio-ethanol van oorsprong uit de Verenigde Staten van Amerika en tot beëindiging van de bij Verordening (EU) nr. 771/2012 ingestelde registratie van die invoer ([16673/12](#)).

Overeenkomst EU-Rusland inzake tariefcontingenten voor houtinvoer

De Raad heeft een besluit vastgesteld tot goedkeuring van de sluiting van een overeenkomst (in de vorm van een briefwisseling) betreffende het beheer van tariefcontingenten voor de invoer van hout uit Rusland, en een protocol over technische regels.

INTERNE MARKT

Motorfietsen – typegoedkeuring – nieuwe veiligheids- en milieueisen

De Raad heeft een verordening aangenomen tot vaststelling van nieuwe veiligheids- en milieueisen voor de typegoedkeuring van motorfietsen en andere motorvoertuigen van categorie L ("lichte" voertuigen) ([PE-CONS 52/12](#) en [16734/12 ADD 1](#)).

De verordening beoogt voor deze categorieën voertuigen het veiligheidsniveau te verhogen, de luchtverontreinigende emissie te verminderen, het huidige regelgevingskader te vereenvoudigen, het markttoezicht te verbeteren en de mogelijkheid te creëren om de bepalingen aan de technische vooruitgang aan te passen.

Zie voor nadere bijzonderheden persmededeling [17510/12](#).

GEZONDHEID

Goedkeuring van kaliumdiacetaat als additief

De Raad heeft besloten geen bezwaar te maken tegen de aanneming van een besluit van de Commissie waarbij het gebruik wordt goedgekeurd van kaliumdiacetaat in de plaats van het levensmiddelenadditief natriumdiacetaat (E 262), dat wordt gebruikt om micro-organismen in hun groei te remmen ([14709/12](#)).

Voor het besluit van de Commissie geldt de zogeheten regelgevingsprocedure met toetsing. Dit betekent dat, nu de Raad zijn goedkeuring heeft gegeven, de Commissie, behoudens bezwaar van het Europees Parlement, het besluit kan aannemen.

ONDERZOEK**Zwitserland – associatie met het Euratom-programma voor onderzoeksactiviteiten inzake kernenergie**

De Raad heeft zijn goedkeuring verleend aan de sluiting van een overeenkomst voor wetenschappelijke en technologische samenwerking met Zwitserland, teneinde dat land te betrekken bij het kaderprogramma van de Euratom (Europese Gemeenschap voor Atoomenergie) voor onderzoeks- en opleidingsactiviteiten inzake kernenergie (2012-2013) ([16360/12](#)).

De overeenkomst staat in document [16361/12](#).

BENOEMINGEN**Comité van de Regio's**

De Raad heeft de heer Cor H.J. LAMERS (Nederland) benoemd tot lid van het Comité van de Regio's voor de verdere duur van de ambtstermijn, te weten tot en met 25 januari 2015 ([16956/12](#)).
